

Siwecova 2
130 00 Praha 3

Č.j: ABS 4166/2016 R
Sp.zn.: ABS 3723/2016 R

V Praze dne 3. května 2016

Počet listů: 2

R o z h o d n u t í

Archiv bezpečnostních složek obdržel dne 20. dubna 2016 žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, od žadatele

(dále jen „žadatel“). Předmětem žádosti bylo poskytnutí informací k jeho osobě. Archiv bezpečnostních složek jako orgán prvního stupně místně a věcně příslušný rozhodl v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. takto:

Žádost o poskytnutí informací se odmítá.

Odůvodnění:

Žadatel požadoval poskytnutí informací o tom, kdo, kdy a jakým způsobem žádal o poskytnutí informace k žadatelově osobě v souvislosti s činností bývalé Státní bezpečnosti a dalších bezpečnostních složek, které jsou zachované a dále kdy a jakým způsobem byly tyto informace poskytnuté a na základě jakých právních předpisů.

Archiv se nemůže vyjádřit k tomu, komu byly předloženy archiválie k žadatelově osobě. Brání mu v tom stanovisko Odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR, které říká: „Správce (osobních údajů) není oprávněn poskytovat třetí osobě jakékoliv informace, které se týkají osoby badatele, tedy ani téma studia a jeho účel, byť tyto údaje samy o sobě osobními údaji nejsou.“

Dle platných právních předpisů (zejména díky výjimce, formulované v odst. 11 § 37 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě), jsou archiválie, vzniklé před 31. prosincem 1989, jejichž původcem byly bezpečnostní složky komunistického režimu, předkládány komukoliv, kdo o to požádá, aniž by musel být brán ohled na osobní údaje a citlivé údaje v nich obsažené. Tím se česká legislativa liší od právních předpisů platných v ostatních postkomunistických zemích.

Většina žadatelů se na náš Archiv obrací se žádostí o dohledání archiválií, vztahujících se ke konkrétním osobám. V takovém případě stačí, pokud uvedou jméno, příjmení a datum narození dané osoby. Jména jsou pak prověřena v evidencích, a pokud zjistíme, že bývalé bezpečnostní složky vedly k daným osobám nějaké materiály a že se tyto písemnosti dochovaly, předložíme je badateli ke studiu s tím, že si může zdarma pořídit jejich kopie vlastním digitálním fotoaparátem popř. požádat o zhotovení kopie personál Archivu (v tom případě je pořízení kopií účtováno dle platného sazebníku).

Archiv v žádném případě nezjišťuje, jakým způsobem souvisí osoby, o něž se badatel zajímá, s předmětem jeho studia popř. zda je účel jeho nahlížení soukromý či úřední. Skutečnost, že archiválie bývalých bezpečnostních složek jsou předkládány ke studiu tímto bezprecedentně liberálním způsobem (zjednodušeně se dá říci, že archiválie, jejichž původcem jsou složky vyjmenované v odst. 11 § 37 zák. 499/2004 Sb., si může prostudovat kdokoli bez ohledu na to, jaké údaje a ke komu obsahují), ovšem nemění nic na tom, že ten, kdo si archiválie prostuduje, je dále povinen řídit se platnou legislativou včetně zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Výjimka formulovaná v předmětném odstavci neznamena – jak si mnozí mylně vykládají – že kdokoli může o komkoliv šířit a zveřejnit cokoli, co se dočetl v archiváliích předložených k nahlédnutí. Vůči nepravdivým nařčením je možné bránit se podáním žaloby na ochranu osobnosti (popř. trestního oznámení pro přečin pomluvy). V badatelském listu, který každý badatel vyplňuje a podepisuje, je výslovně uvedeno, že si **je v souladu s příslušnou právní úpravou plně vědom své osobní odpovědnosti za nakládání s informacemi, jež získal nahlížením do archiválií.** Archivní zákon tak de facto chrání archiváře před tím, aby nemohli být stíháni pro neoprávněné nakládání s osobními údaji. To však pro badatele neplatí, takže ochrana osobních údajů je tímto způsobem zajištěna.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možné podat odvolání do 15 dnů od doručení nadřízenému orgánu prostřednictvím orgánu, který toto rozhodnutí vydal.

Mgr. Světlana Ptáčnicková
ředitelka Archivu
podepsáno elektronicky

Archiv bezpečnostních složek
Siwiewcova 2
130 00 Praha 3

Praha, 2. 6. 2016
č.j. USTR 358-2/2016
Počet listů: 2

Rozhodnutí o odvolání

Archiv bezpečnostních složek (dále jen „Archiv“) jako povinný subjekt dle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím v platném znění (dále jen „InfZ“) doručil dne 20. 5. 2016 Ústavu pro studium totalitních režimů (dále jen „Ústav“), coby nadřízenému orgánu, odvolání žadatele pana .

(dále jen „žadatel“) doručené povinnému subjektu dne 16. 5. 2016, dle ustanovení § 16 odst. 2 InfZ.

Ústav prostudoval celý spis a veškeré argumenty a rozhodl tak, že

odvolání se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

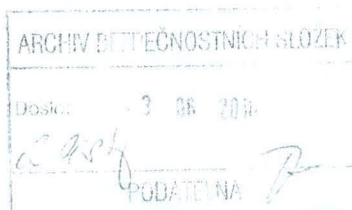
Odůvodnění:

Archiv obdržel dne 20. 4. 2016 žádost o poskytnutí informací podle InfZ, ve které shora uvedený žadatel požaduje poskytnutí následujících informací:

- Kdo a jakým způsobem žádal o poskytnutí informací k žadatelově osobě, které vznikly činností Státní bezpečnosti a dalších bezpečnostních složek a které jsou k žadatelově osobě zachovány.
- Kdy a jakým způsobem byly tyto informace poskytnuty a na základě jakých právních předpisů.

Archiv o žádosti dne 3. 5. 2016 rozhodl tak, že žádost odmítl. Své rozhodnutí povinný subjekt zdůvodnil tím, že se s ohledem na stanovisko Odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR, které říká: „Správce (osobních údajů) není oprávněn poskytovat třetí osobě jakékoliv informace, které se týkají osoby badatele, tedy ani téma studia a jeho účel, byť tyto údaje samy o sobě osobními údaji nejsou.“ nemůže požadované informace žadateli poskytnout. Archiválie uložené u povinného subjektu se poskytují podle zákona 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě (dále jen zákon o archivnictví), který v § 37 odst. 11 upravuje jejich předkládání relativně velmi liberálním způsobem.

Žadatel se do rozhodnutí odvolal. Ústav, jakožto nadřízený orgán, se odvoláním zabýval jak po formální, tak po obsahové stránce. Z formálního hlediska odvolání splňuje všechny náležitosti.

V odvolání žadatel uvádí, že povinný subjekt nemůže jako důvod odmítnutí uvádět Stanovisko Odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR, protože se nejedná o předpis ve smyslu čl. 2 odst. 3, resp. čl. 79 odst. 3 Ústavy ČR. Žadatel odvolání dále zdůvodňuje čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje právo na informace. Současně se považuje za účastníka řízení a argumentuje rozsudkem Nejvyššího soudu Slovenské republiky sp. zn. 5 SžI 1/2011 ze dne 10. 12. 2011.

Ústav nijak nerozporuje platnost čl. 2 odst. 3, resp. čl. 79 odst. 3 Ústavy ČR ani čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Tyto ústavní principy je však nutné aplikovat v souvislosti s dalšími prováděcími právními předpisy.

Žadatel de facto požaduje informace uvedené na badatelském listu, na základě kterého jsou předkládány archiválie ve správě Archivu. Náležitosti badatelského listu jsou dány § 35 zákona o archivnictví. Na tyto informace se ovšem vztahuje § 8a InfZ., podle kterého „informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu“. Právním předpisem upravujícím ochranu osobních údajů badatele je zákon 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů (dále jen ZoOOÚ), který v § 5 odst. 1 písm. e) Archivu ukládá „uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Po uplynutí této doby mohou být osobní údaje uchovávány pouze pro účely státní statistické služby, pro účely vědecké a pro účely archivnictví. Při použití pro tyto účely je třeba dbát práva na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů, a osobní údaje anonymizovat, jakmile je to možné.“ Údaje uvedené v badatelských listech musí být archivovány podle § 13 ZoOOÚ ukládány tak, aby k nim třetí osoby neměly přístup. Navíc pokud osobní údaje Archiv zpracovává na základě zvláštního zákona, tj. zákona o archivnictví, má Archiv povinnost podle § 5 odst. 3 ZoOOÚ „dbát na ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů (roz. badatelů)“. S ohledem na § 37 odst. 11 zákona o archivnictví je dle názoru odvolacího orgánu vyloučeno, aby osoby, o nichž jsou v předkládaných archiváliích uvedeny jakékoliv údaje, byly považovány za účastníky právního vztahu mezi badatelem a Archivem a je nutné na ně pohlížet jako na jakékoliv jiné třetí osoby.

Povinným subjektem citované stanovisko Ministerstva vnitra ČR je pouze sumarizací shora uvedené zákonné úpravy, která Archivu neumožňuje žadateli poskytnout požadované informace podle InfZ.

Judikaturu Slovenské republiky lze při interpretaci právních předpisů ČR použít jen podpůrně a v tomto případě nemá žadatelem citovaný rozsudek v aplikaci právních předpisů ČR relevanci.

Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem Ústav námitky uváděné žadatelem v odvolání neshledal jako relevantní a rozhodl tudíž tak, jak uvedeno ve výroku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat.

Mgr. Zdeněk Hazdra, Ph.D.
ředitel Ústavu